




Een eerlijke toekomst voor
VLAANDEREN



In deze brochure, die een verkorte versie is van ons Vlaams verkiezingsprogramma*, leggen we uit wat we onder een eerlijke samenleving verstaan. En wat dat betekent voor elk van u, op een bepaald moment in uw leven.

In zo'n samenleving heeft iedereen gelijke kansen. In zo'n samenleving is ieders toekomst zeker. Uw toekomst als werkende, of als werkzoekende. Uw schoolloopbaan. Uw oudere dag. We zijn er voor uw kinderen en we zijn er voor hun ouders. We zijn er voor u wanneer u iets overkomt, of als u het met minder moet stellen. Nu zeker.

sp.a maakt een duidelijke keuze. We stellen maatregelen voor waarvan iedereen, jong of oud, rijk of arm, beter wordt.

www.s-p-a.be

* Het uitgebreide verkiezingsprogramma werd op 8 maart in Gent goedgekeurd en is terug te vinden op onze website.

Een eerlijke toekomst voor Vlaanderen

Wat ons Vlaams verkiezingsprogramma voor u betekent

Inhoudstafel

Nu zeker	7
Kinderen zijn onze toekomst	11
Onderwijs voor de kleinsten	11
Strijden tegen kinderarmoede	12
Kinderen beschermen	12
Veilig verkeer voor kinderen	13
Een progressief gezinsbeleid	13
Onderwijs is welvaart voor iedereen	15
Beter onderwijs voor iedereen	15
Jongeren naar werk begeleiden begint op school	18
Met het openbaar vervoer naar school	19
Jongeren en vrije tijd	19
Iedereen aan het werk	23
Zeker van werk: de overheid neemt het voor u op	23
Combineer werk en gezin	25
Werken als zelfstandige	26
Werken in de zorg	26
Werken bij de overheid	27

Vlot naar het werk	27
Een woning voor elk loon	28
De ontspannen loopbaan	29
Een mooie oude dag	31
Zorg voor senioren	31
Een woning voor senioren	31
Senioren en mobiliteit	32
Ouderen in de samenleving	32
Werken na je 50ste	33
Zorgen voor kwetsbare mensen	35
Zorgen voor kansarmen, minderheden en mensen met een achterstand	35
Zorgen voor wie het nodig heeft	38
Mensen gezond houden	40
We steken energie in de toekomst	43
Groene jobs zijn slimme jobs	43
Groene energie duurt langer	43
Een Europees energiebeleid	44
Een plaatselijke oplossing	45





Nu zeker

De economische crisis grijpt om zich heen. Dagelijks gaan er jobs verloren. Dat raakt iedereen die in ons land leeft, woont en werkt. Direct of indirect.

Deze verkiezingen zijn de belangrijkste in vele jaren. Want we zullen niet alleen stemmen, maar ook kiezen. Laten we het liberale marktdenken verder z'n gang gaan? Laten we de communautaire impasse en het wij-zij denken betijen? Of kiezen we voor een samenleving waarin mensen kunnen rekenen op zeker werk, op eerlijke prijzen, op een waardige oude dag en op gelijke kansen voor ieder van ons? Dat is de keuze voor een eerlijke samenleving. Dat is de keuze van **sp.a**.

Onze keuzes zijn duidelijk. We willen Vlaanderen weer zekerheid bieden, in samenwerking met de federale regering en met de hulp van Europa.

Onze inzet, dat bent u. Dat is uw inkomen. Het is het dak boven uw hoofd, maar net zo goed de levensstandaard die u gewend bent. De inzet, dat zijn uw ouders en uw kinderen. Het zijn uw burens. Het zijn de duizenden mensen die hun job verloren, de afgelopen maanden. De inzet van de verkiezingen is de keuze tussen een koude samenleving zonder **sp.a**, of een eerlijke samenleving voor iedereen, met **sp.a**.

We bouwen aan vier pijlers voor de eerlijke samenleving van morgen. We investeren in de economie van de toekomst. We maken banken weer betrouwbaar. We investeren in sterke mensen. En we verstevigen onze solidariteit.

We willen de economie niet ondergaan, maar zelf vorm geven. Dat kan, als we **slim investeren**. Investeren in de jobs van morgen. Investeren in een energiezuinige economie, met zinvol werk en duurzame koopkracht. In hernieuwbare energie en in premies voor energiezuinige woningen. In een kans voor iedereen om zijn talenten te ontwikkelen. Investeren in uw toekomst.

In een zekere toekomst bieden **betrouwbare banken** zuurstof aan bedrijven, werknemers en gezinnen. Als banken weer spaarbanken worden, kan de overheid garant staan voor het geld dat deze depositobanken bewaren. Andere banken kunnen dan weer investeringsbanken zijn: hun klanten weten dat ze wat meer risico lopen. Voor alle financiële producten willen we bovendien een veiligheidslabel. Zo is uw spaargeld veilig. We bouwen samen met u aan deze toekomst. Iedereen kan zijn steentje bijdragen. Daarom willen we **mensen sterker maken**. We willen iedereen, ongeacht zijn achtergrond, alle kansen geven om zichzelf te ontplooiën.

Dat betekent dat iedereen zich voortdurend schoolt en herschoolt. Het betekent dat de kansen van een kind aan de schoolpoort niet mogen afhangen van de portemonnee, de taal, de kleur of het diploma van zijn ouders. Het betekent dat we pleiten voor hogere schooltoelagen, die we automatisch toekennen. Maar het betekent ook dat iedereen een persoonlijk ontwikkelingsplan krijgt. Dat iedereen die wel of niet werkt, individuele begeleiding krijgt. Dat we van crisistijd, tijd voor opleiding maken. Zo staat u steviger in uw schoenen.

We kunnen niet verhinderen dat u wel eens iets overkomt. Maar we kunnen wel verhinderen dat tegenspoed leidt tot armoede of

uitsluiting. Daarom willen we een **stevige solidariteit**. Een solidariteit die garant staat voor iedereen, wat er ook gebeurt. Daarom willen we 25.000 extra plaatsen in de kinderopvang, die we meteen beter betaalbaar maken. Daarom pakken we armoede aan, met een Vlaamse aanvullende gezinstoeslag. En als het van ons afhangt, zal in de toekomst geen enkele bejaarde, na een leven van hard werken, een rusthuisfactuur betalen die hoger is dan zijn pensioen.

sp.a gelooft in een betere toekomst, voor iedereen. U kunt op ons rekenen.

Nu zeker

Onze sterkhouders

De samenleving eerlijker maken doen we niet van de ene op de andere dag. Uw zekerheid komt niet uit de lucht gevallen. Daarvoor is hard werk nodig, van bekwame mensen. Mensen die achter u staan. Daarom stellen we u, met trots, onze lijsttrekkers voor: een sterk team, met de juiste oplossingen in huis en met de wilskracht om ze te verwezenlijken.



JOHN **CROMBEZ**
WEST-VLAANDEREN



KATHLEEN **VAN BREMPT**
EUROPEES PARLEMENT



CAROLINE **GENNEZ**
ANTWERPEN



FREYA **VAN DEN BOSSCHE**
OOST-VLAANDEREN



YAMILA **IDRISSI** | BRUSSEL
VLAAMS PARLEMENT



FRANK **VANDEMBROUCKE**
VLAAMS-BRABANT



PASCAL **SMET**
BRUSSELS PARLEMENT



PETER **VANVELTHOVEN**
LIMBURG



Kinderen zijn onze toekomst

sp.a is de partij van de kinderen. Zij zijn onze toekomst. We willen hen dus alle kansen geven.

Deze Vlaamse regering heeft voor een aantal trendbreuken gezorgd. Niet het minst op vlak van onderwijs en gezinsbeleid. Maar ook op het vlak van kinderopvang heeft **sp.a** voor een kentering gezorgd. We hebben de eerste stappen gezet naar betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang voor iedereen. Op die weg willen we verdergaan.

Onderwijs voor de kleinsten

Kinderopvang voor iedereen

Onderwijs begint niet in de basisschool. De meeste kinderen zetten hun eerste stappen in het onderwijs al voordat ze één jaar oud zijn: in de kinderopvang. We willen onze weg naar een betere en betaalbare kinderopvang dus voortzetten.

Kinderopvang is voor **sp.a** geen luxe, maar een afdwingbaar recht voor alle ouders. Het kan dus niet dat ouders geen opvang vinden voor hun kinderen, of die opvang niet kunnen betalen. We verbinden de tarieven voor kinderopvang binnenkort dan ook aan het inkomen.

We willen de wachtlijsten wegwerken. Aan wie geen kinderopvang vindt binnen drie maanden, betaalt de overheid een compensatie. Tijdens de volgende legislatuur willen we 25.000 extra plaatsen in de kinderopvang.

Ten slotte mogen we de kwaliteit van de opvang niet uit het oog verliezen. Onze kleintjes hebben nood aan een begeleiding aangepast aan hun individuele ontwikkeling.

Meer zorg in de kleuterklas

De volgende stap is de kleuterklas. We willen ervoor zorgen dat kleuterklasjes niet te groot zijn. Dat vergemakkelijkt de overgang van de kinderopvang naar de kleuterschool. Kleuters hebben ook nog veel zorg nodig. Daarom willen we het aantal kleuterbegeleiders fiks verhogen, naar de normen van het lager onderwijs.

Het is belangrijk dat zoveel mogelijk kleuters ook effectief naar school gaan. Hoe zorgen we daarvoor? We voeren een inschrijvingsplicht in vanaf vier jaar. Zo krijgen we alle kinderen mee.

Ook ouders hebben een verantwoordelijkheid. We vragen daarom hun maximale betrokkenheid bij en participatie in de school. Anderstalige ouders zullen we responsabiliseren om hun kinderen naar school te sturen. Wij zullen dan weer investeren in Nederlandse taallessen voor ouders, in de school waar hun kinderen les volgen. Op die manier kunnen ouders hun kinderen beter opvolgen en meer kans geven op een succesvolle schooltijd.

Strijden tegen kinderarmoede

De financiële en economische crisis duwt steeds meer mensen onder de armoedegrens. In 2004 woonde in Vlaanderen 11,7 procent van de kinderen in een arm huishouden. Zonder een overheid die deze gezinnen ondersteunt, raken hun kinderen zelf ook verstrikt in armoede.

Tegen 2010 heeft de Vlaamse regering dan ook een plan klaar voor de bestrijding van armoede. Het is belangrijk dat we onze krachten bundelen in deze strijd. **sp.a** is voor zerotolerantie tegenover kinderarmoede.

Bij de aanpak van kinderarmoede is extra ondersteuning nodig van kinderen in armoe-

de, zodat ze tijdens hun eerste levensjaren geen onoverbrugbare achterstand oplopen. Zo willen we vermijden dat zij opnieuw in (kans)armoede terechtkomen. Hiervoor zullen we bestaande instrumenten uitbreiden en er nieuwe creëren.

We denken dan aan de ondersteuning van taalklasjes in peuter- en kleuteronderwijs. Aan een kindvriendelijk cultuurbeleid, dat een divers aanbod garandeert, ook voor de allerkleinsten. Aan ruimere openingsuren voor bibliotheken. En aan computers die beschikbaar zijn voor kleuters.

Kinderen beschermen

Kinderen zijn kwetsbaar. We willen zorg dragen voor hun gezondheid. Preventie is belangrijk, want voorkomen is beter dan genezen.

Hoe stimuleren we onze kinderen om gezond te leven? Ze kunnen met de klas naar de tandarts gaan. We kunnen ze leren gezond te eten. We willen een centraal registratiesysteem, om te voorkomen dat ze inenting mislopen. We ondersteunen inloopteams van Kind en Gezin, die werken in kansarme buurten. We investeren in speelpleinwerking, huiswerkbegeleiding en sportfaciliteiten.

Ook ouders en kinderen in nood laten we niet in de steek. We pleiten voor meer gezinsondersteunende hulpverlening, zoals thuisbegeleiding, poets- of huishoudelijke ondersteuning, in crisissituaties. Kinderen in zo'n situatie moeten terecht kunnen in tijdelijke, gespecialiseerde dag- en nachtopvang. Daarom willen we zorgen voor gepaste psychische zorg voor kinderen.

Daarnaast willen we meer investeren in pleeggezinnen en onthaalgezinnen. Een statuut voor pleegouders is een prioriteit. We willen een breder aanbod in hulpverlening op de eerste lijn voor minderjarigen.

Veilig verkeer voor kinderen

Kinderen zijn de zwakste weggebruikers. We hebben al zwaar ingezet op de vermindering van het aantal verkeersdoden, maar dat aantal willen we de komende jaren nog eens met een kwart verminderen.

We willen het fiets- en voetpadennetwerk in Vlaanderen verder uitbouwen. Per jaar leggen we 500 km fietspaden (her)aan. De veiligheid van de invalswegen naar scholen en stations is de grootste prioriteit.

Een progressief gezinsbeleid

Een goede combinatie tussen arbeid en gezin komt kinderen ten goede. Ouders lopen vandaag de benen onder zich uit van het werk naar de kinderen en terug. Veel onder hen zitten met de handen in het haar als hun kind ziek is.

De Vlaamse regering zal bedrijven zoveel mogelijk stimuleren om de gezinsondersteunende diensten die ze aan hun werknemers aanbieden, om te zetten in een structureel lokaal beleid.



Onderwijs is welvaart voor iedereen

sp.a wil dat iedereen zijn of haar talenten maximaal kan ontwikkelen. Vooral jongeren. Want zij zullen, binnen enkele jaren, bepalen hoe onze samenleving eruit ziet. En we willen hen alle kansen bieden om dat vooral op hun manier te doen. Op school en daarbuiten.

sp.a zet in op jongeren. Want investeren in jongeren is investeren in de toekomst van iedereen.

Beter onderwijs voor iedereen

In het Vlaamse onderwijs zijn we gestart met een tienkamp voor gelijke onderwijskansen. Kinderen en jongeren krijgen tijdens hun schoolloopbaan betere ondersteuning. We geven alle kinderen – of ze nu goed zijn in taal of rekenen, of iets kunnen met hun handen – betere onderwijskansen. Zo maken we Vlaanderen sociaal en economisch sterker.

Brede scholen

We willen iedereen de gelijke onderwijskansen geven waar hij recht op heeft. Daartoe willen we van elke school een brede school maken.

Een brede school is ingebed in de lokale samenleving: het netwerk in en rond de school wordt optimaal benut. In brede scholen zijn lokale besturen betrokken. Ze staan open voor sociale, culturele en sportieve verenigingen uit de buurt. Ook tijdens de school-

vakanties. En ook ouders worden bij deze scholen maximaal betrokken. Zo krijgt wie naar school gaat, de beste kansen. Zo worden jongeren zo goed mogelijk ondersteund door de hele samenleving.

Onderwijs voor iedereen

Naar school gaan kost ook wat. Daarom wil **sp.a** het aantal gezinnen dat recht heeft op een studietoelage verhogen tot een derde en de bedragen verdubbelen. Om ervoor te zorgen dat niemand uit de boot valt, is het aan de overheid om deze studietoelagen in de toekomst automatisch toe te kennen.

Lager onderwijs

Het basisonderwijs is het fundament voor een succesvolle schoolloopbaan. We willen leerlingen hier volop in betrekken. Want inspraak is een kinderrecht.

Aangezien inspraak niet altijd evident is, wil **sp.a** scholen hierin kwalitatief ondersteunen. Zowel lagere als secundaire scholen. We willen de stem van scholieren versterken. Maar ook leerkrachten verdienen waardering voor hun inzet en respect voor hun gezag. Daarom gaan we investeren in meer vorming én waardering voor leerkrachten.

Voor elk kind moet toegankelijke en kwalitatieve naschoolse opvang voorhanden zijn. In het kader van de 'brede school' moeten kinderen ook na schooltijd op een optimale manier begeleid worden. Scholen moeten meer middelen ter beschikking krijgen om opvang te organiseren die gericht is op de noden van de leerling.

Buitengewoon onderwijs

Buitengewoon onderwijs is er voor kinderen die dit nodig hebben. We willen zo veel mogelijk inclusief onderwijs voor kinderen die dit, mits extra zorg, aankunnen. We zullen leerkrachten extra ondersteunen bij het omgaan met diverse kinderen in één klas.

Secundair onderwijs

Een langere, algemene en brede basisvorming is nodig tot 14 jaar. Dit helpt jongeren om de juiste keuze te maken voor een studie of beroep. Hierbij is het belangrijk dat het onderwijs en het bedrijfsleven samenwerken. Via stages en 'inleefprojecten' kunnen jongeren kennismaken met de werkvloer.

Het secundair onderwijs werkt het best competentiegericht en leert jongeren te leren. De huidige structuur van het secundair onderwijs, met een opdeling in ASO, TSO, BSO en KSO, is dan ook achterhaald. Er is een nieuwe structuur nodig, met richtingen die aandacht hebben voor verder studeren, enerzijds, en richtingen met aandacht voor beroepskwalificatie, anderzijds.

Er zijn jongeren die nood hebben aan extra ondersteuning. Die willen we uitbouwen op basis van de noden van deze jongeren, zodat ook zij alle kansen krijgen.

Deeltijds kunstonderwijs

Iedereen heeft recht op kunstonderwijs. Het aanbod hiervan verruimen we in sommige gemeenten en buurten.

Het deeltijds kunstonderwijs heeft meer bekendheid nodig. Een nauwe samenwerking tussen het deeltijds kunstonderwijs en actoren uit het culturele veld, basis- en secundaire scholen en het hoger kunstonderwijs, is aangewezen.

We zorgen voor een diverser aanbod. Vooral het muziekonderwijs voor kinderen heeft nood aan een stimulerende nieuwe didactiek. Verder heeft elke school, in elke onderwijsvorm, een visie nodig op kunst- en cultuur-educatie voor alle leerlingen. Vooral in het secundair onderwijs is een inhaalbeweging

nodig. We maken samenwerking met kunstenaars en actoren uit het culturele veld mogelijk. Ook het deeltijds kunstonderwijs is hierbij een belangrijke partner.

Een nieuwe sport op de onderwijssladder

We willen jongeren uit het kwalificerend secundair onderwijs een echte kans geven om verder te studeren. Daarom is er nood aan hoger beroepsonderwijs.

Het hoger beroepsonderwijs laat jongeren kiezen voor een opleiding die hen meer kans geeft op de arbeidsmarkt. Hiertoe orga-

niseren we, in overleg met de sociale partners, nieuwe richtingen. Die spelen beter in op de vraag op de arbeidsmarkt.

Hoger onderwijs

Hogescholen en universiteiten spitsen hun opleidingsaanbod beter toe op richtingen waar ze echt goed in zijn. Minder kwantiteit en meer kwaliteit is het devies.

We maken iedereen, zowel studenten als onderzoekers, docenten en afgestudeerden, mobiel in Europa. We werken financiële drempels weg en vereenvoudigen de erkenning van diploma's in het buitenland.

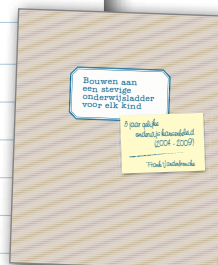


Vijf jaar gelijke onderwijskansen

De laatste vijf jaar heeft Vlaams minister van Onderwijs **Frank Vandenbroucke** het onderwijs grondig hervormd. Dat deed hij omdat elk kind talenten heeft, al verschillen die sterk van kind tot kind. Toch is het belangrijk om al die talenten zoveel mogelijk te ontwikkelen. Want elk kind heeft recht op zoveel mogelijk kansen.

Alle maatregelen die daarvoor nodig waren, vind je in de brochure '**Bouwen aan een stevige onderwijssladder voor elk kind – 5 jaar gelijke onderwijs kansenbeleid (2004-2009)**'.

Je kunt de brochure bestellen via info@s-p-a.be.



Het hoger onderwijs is er voor iedereen. Minder gegoede studenten betalen we het inschrijvingsgeld voor dure manama's en bababa's terug.

Studenten hebben recht op betaalbare, veilige en gezonde studentenkamers. De keuze voor een kot mag de student niet hinderen bij zijn of haar studiekeuze. Daarom wil **sp.a** een kwaliteitslabel voor studentenkamers invoeren. Bij het verhuren vermeldt de kotbaas duidelijk dit label, net zoals de huurprijs en bijkomende kosten. De huurwaarborg voor een studentenkamer bedraagt maximaal een maand huur. Bovendien geven we studenten de kans om de huur van hun kot vijf jaar te verlengen, aan dezelfde prijs.

Daarnaast pleiten we voor de bouw van bijkomende studentenhuizen door de overheid.

Jongeren naar werk begeleiden begint op school

We willen elke jongere een startkwalificatie geven. Als onderwijs, werkgevers en VDAB samenwerken, kan dat. Via stages en begeleiding kunnen jongeren hun eerste ervaringen opdoen. Die kunnen leiden tot permanente tewerkstelling.

Voor jongeren die werken en leren combineren komt er beter één enkel statuut. Tijdens een aangepast traject sluit hun studie naadloos aan op hun deeltijdse werkervaring.

Ondernemingen moeten werk maken van een leeftijdsbewust personeelsbeleid. Dit houdt onder andere in dat ze jonge werknemers beter begeleiden.



Tien jaar cultuur- en jeugdbeleid in Vlaanderen

Tien jaar geleden begon **Bert Anclaux** aan een grote hervorming van het Vlaamse cultuur- en jeugdbeleid. Een overzicht van wat er in die tien jaar allemaal veranderd is, staat nu in '**10 jaar cultuur- en jeugdbeleid in Vlaanderen**'. Het boek bevat niet alleen een overzicht van het beleid, maar ook getuigenissen uit het werkveld.



Het boek kan je verkrijgen via een mail naar info@s-p-a.be.

Met het openbaar vervoer naar school

Jongeren willen vooruit. Daar helpen we hen bij. We willen meer, beter en goedkoper openbaar vervoer, 's nachts en tijdens het weekend, maar vooral ook overdag, van en naar school.

Daartoe maken we het openbaar vervoer toegankelijker. Door één enkel ticket voor trein, tram en bus kan iedereen altijd en overal gebruik maken van het openbaar vervoer. We maken het makkelijker om de fiets mee te nemen op trein, tram en bus.

De veiligheid van invalswegen naar scholen en stations is een absolute prioriteit. Voor het 'Duurzaam Naar School'-initiatief werken we samen met directies, gemeentebesturen en ouders, maar ook met De Lijn en de NMBS.

Op school heeft iedereen recht op een professionele rijopleiding. Naast het gratis rijbewijs op school, dat we overal hebben ingevoerd, bieden we aan elke kandidaat-bestuurder een praktische rijopleiding aan. Goedkoop voor wie het kan betalen, gratis voor wie dat niet kan.

En omdat je er niet vroeg genoeg mee kunt starten, krijgt elk kind verkeersopvoeding, met aandacht voor duurzame mobiliteit en de gevolgen van gevaarlijk rijgedrag. We vereenvoudigen de verkeersregels.

Jongeren en vrije tijd

De ontwikkeling van onze jeugd start of stopt niet met de schoolbel. Ook buiten de schoolpoort kunnen jongeren zich ontplooien. Er is nog te weinig ruimte voor jonge, creatieve mensen om zich te ontplooien. Hun noden willen we beter opvangen. Door sport en cultuur, maar ook in jeugdverenigingen.

Sport

Er is nood aan een toegankelijk, aantrekkelijk en divers sportaanbod. Vooral sportverenigingen voor jongeren ondersteunen we. Want sport speelt een belangrijke rol in de gezondheid en ontwikkeling van jongeren.

We investeren in buurtsporthallen én in multifunctionele sporthallen, dicht bij en toegankelijk voor iedereen. Maar ook scholen en schoolspeelplaatsen stellen we maximaal open, onder andere voor erkende sportclubs. Hun openingsuren stemmen we af op de sporters. Het netwerk van lokale sportclubs, waar zowel recreatief als competitief wordt gesport, breiden we uit.

Gelijke kansen spelen ook hier een rol. We pleiten voor de subsidiëring van clubs op basis van buurtgerichte werking. Jeugdwerking professionaliseren we verder.

We hebben aandacht voor de kampioenen van morgen en investeren meer in de onder-

steuning van topsporters, beloftevolle jongeren en jonge topsporttalenten. Dit kan via sportfederaties en door het permanent evalueren van topsportscholen.

Cultuur

Naast sport willen we cultuur voor iedereen. Een kind- en jeugd vriendelijk cultuurbeleid, met een voldoende groot, gediversifieerd en regionaal verspreid aanbod. Cultuur- en kunstencentra spelen hierin een vooraanstaande rol.

We stimuleren gemeenten om hun infrastructuur open te stellen voor jongeren die bezig zijn met beeldende, audiovisuele en podiumkunsten. Naar een efficiënt gebruik van bestaande ruimte, zonder te veel administratie.

Spelen

De publieke ruimte is ook voor jongeren. We maken werk van hun plek hierin. Want de buitenlucht verlucht de geest en kinderen moeten zich kunnen uitleven.

Spelen en sporten in open lucht vinden we belangrijk. We investeren in voetbalpleintjes, basketpleintjes en omnisport parcours in parken en bossen.

Daarbij is een groene leefomgeving belangrijk. Het beheer van bossen en andere open ruimtes is cruciaal, maar er is ook aandacht nodig voor natuuropvoeding en natuurbeleving.

We willen dat ook steden kindvriendelijk zijn. Met genoeg kinder- en jeugdvoorzieningen en speel-, ontdek- en vertoeplekken.



Vijf jaar Vlaams sportbeleid

De laatste vijf jaar is het Vlaamse sportlandschap sterk gewijzigd. Wat er precies allemaal veranderd is en wat de achterliggende visie daarbij was, lees je in het boek **'Sport verruimd. 5 jaar Vlaams Sportbeleid.'**

Vlaams minister van Sport **Bert Anclaux** legt in het boek uit waarom hij de topsport nieuw leven wou inblazen en waarom het belangrijk is dat zoveel mogelijk mensen aan sport doen.

Ben je een sportliefhebber en wil je weten hoe het beleid veranderd is, stuur een mail naar **info@s-p-a.be**.



Inspraak via jeugdverenigingen

Zoals gezegd, is inspraak een recht. Ook voor jongeren. Via jeugdwerk, het verenigingsleven of het beleid krijgen ze de kans om op een volwaardige manier deel te nemen aan het maatschappelijk debat.

We respecteren dan ook de autonomie van het jeugdverenigingsleven (jeugdwerk) in Vlaanderen. Onze bijzondere aandacht gaat naar optimale kansen voor jeugdwerk.

Elke gemeente beschikt idealiter over een jeugdhuis. Een volwaardig jeugdcentrum met polyvalente ruimtes, die toegankelijk zijn voor jeugdverenigingen, zelforganisaties en individuele jongeren. Alle jeugdlokalen in Vlaanderen worden duurzamer en energiezuiniger.

De combinatie van cultuur en jeugdwerk is nog niet voldoende ontgonnen. We kunnen deze stimuleren met cultuurwaardebonnen.

Ook jongeren die het jeugdwerk nog niet bereikt, willen we betrekken. Dit kan door het verenigingsleven volwaardig te ondersteunen. Voor kwetsbare groepen verlagen we de drempel.



Een durfplan voor Vlaanderen

Ons land heeft niet alleen nood aan relance om uit de economische crisis te geraken. Ons land heeft een nieuwe start nodig. Dat startschot moet de volgende Vlaamse regering geven. We hebben een regering nodig met lef. Een regering die durft investeren als anderen aarzelen. Een regering die verder kijkt dan morgen, die ambitieuze doelen stelt en die de kordate actie van vandaag in dienst van deze doelen stelt. Daarom trekt **sp.a** naar de kiezer met een **Durfplan**, een helder plan op vier sporen: investeringen in de economie van de toekomst, investeringen in mensen, stevige solidariteit en betrouwbare banken.

Daar willen wij voor gaan. Dit plan is onze oproep tot durf en ons appel aan ieders verantwoordelijkheid om samen een socialere en sterkere economie te maken. Omdat we resultaten willen voor de mensen.


Surf naar **www.s-p-a.be** en ontdek ons Durfplan voor Vlaanderen.





Iedereen aan het werk

De keuze van **sp.a** is duidelijk. Het is een keuze voor een eerlijk loon voor hard werk. Voor zekere jobs. Voor uitstekend en duurzaam woon-werkverkeer en voor een makkelijke combinatie van werk en gezin. Het is een keuze waar ieder die werkt, of die op zoek is naar werk, baat bij heeft.



Zeker van werk: de overheid neemt het voor u op

Werk zorgt niet alleen voor een inkomen. Het ontwikkelt je talent, zorgt voor sociale contacten en biedt erkenning. Wie in deze crisis zijn job verloor, weet hoeveel dat waard is.

Daarom willen we voor iedereen werkzekerheid en een degelijke job. Voor wie zijn job verliest, doen we extra grote inspanningen. Net als voor mensen die omwille van hun leeftijd, handicap of huidskleur worden achtergesteld.

We hebben de afgelopen jaren hard gewerkt om werkzoekenden te begeleiden in hun zoektocht naar een job. Met succes, want in 2008 bereikten we in Vlaanderen de laagste werkloosheid sinds de jaren '60. De economische crisis heeft dit succesverhaal doorbroken. De onzekerheid over het behoud van werk en loon is sterk toegenomen. Maar we geven niet op, integendeel: we gaan onze inspanningen verdubbelen om de crisis te doorstaan.

Een eerlijk loon

Wij willen een eerlijke beloning voor iedereen die werkt. We gaan verder met de jobkorting, zodat mensen met een laag en middeninkomen de belastingvermindering beter voelen.

Wie het slachtoffer wordt van tijdelijke werkloosheid of van tijdelijke afwezigheid op het werk, bijvoorbeeld wegens ziekte of zwangerschapsverlof, willen we extra zekerheid geven. Ook de vermindering van de fiscale druk op arbeid is voor socialisten van essentieel belang.

Een job op maat

Een job hebben is een ding. Een kwaliteitsvolle job een ander. Werknemers hebben recht op afspraken over de balans tussen werk en vrije tijd. Over hun leermogelijkheden. Over werksfeer, gezondheid of stress.

De kwaliteit van jobs is ook een onderwerp van sociaal overleg. Dat garandeert de beste afspraken, in het belang van de werknemers.

We geven werknemers het best nog meer mogelijkheden om hun loopbaan in eigen handen te nemen. Ze verdienen ondersteuning in het maken van loopbaankeuzes. Daarom bouwen we de basisdienstverlening voor werknemers uit. Online of via de lokale werkwinkels krijg je advies van de meest geschikte instantie.

Kwetsbare groepen verdienen alle kansen. Het blijft de grootste uitdaging om meer personen met een handicap, vijftigplussers en mensen van allochtone origine aan het werk te helpen. We doen dit door hen nog meer individueel op maat te begeleiden via de VDAB of een jobkanaal. Ook in de Vlaamse administratie stimuleren we de tewerkstelling van personen met een handicap.

Selectieve lastenvermindering voor kwetsbare doelgroepen is nodig. Het stimuleert hun aanwerving en houdt hen aan het werk. Als de federale regering bij haar beslissing blijft om die lastenvermindering af te schaffen, willen we dat de Vlaamse regering zelf een regeling kan treffen.

Weerbare werknemers

We kunnen heel wat doen om werknemers sterker te maken. Zo wil **sp.a** dat de ervaring en de verworven competenties van werknemers zichtbaar worden, of die nu zijn opgedaan via werk, vorming, of vrijwilligerswerk. Dat kan met ervaringsbewijzen.

Uitzendkrachten zijn nog te weinig beschermd. Zo zouden werkgevers dagcontracten slechts in heel uitzonderlijke gevallen mogen gebruiken. Tegelijkertijd willen we dat een uitzendkracht na een bepaalde periode gelijkgesteld wordt aan een werknemer in vast dienstverband.

Inspanningen voor wie zijn werk verliest

We staan schouder aan schouder met iedereen die zijn job verloor. Samen gaan we op zoek naar werk. In afwachting hebben werkzoekenden recht op een welvaartsvaste uitkering.

Iedere werkzoekende heeft recht op begeleiding op maat. Op een aanpak die rekening houdt met zijn interesses, verwachtingen en mogelijkheden. Maar ook op een kordate aanpak. Wie een werkloosheidsuitkering krijgt, weet dat daar verwachtingen aan gekoppeld zijn. Zoals actief zoeken naar werk.

We hebben lokale tewerkstellingscellen in het leven geroepen. Zij begeleiden de tijdelijk werklozen. De periode van tijdelijke inactiviteit gaan we nog vaker gebruiken om de vaardigheden van de werkzoekende verder te ontwikkelen. We willen ook de vergoeding voor de tijdelijk werklozen verhogen. Zo komen mensen sterker uit de crisis.

Om economische schokken op te vangen, stelt **sp.a** voor een kortstondig opleidingsloon in te voeren. De overheid zorgt ervoor dat de werknemer een opleiding gaat volgen, terwijl de loonkost voor het bedrijf daalt en de band tussen werknemer en bedrijf behouden blijft.

Combineer werk en gezin

De combinatie van werk en gezin is voor veel ouders een hele organisatie. We willen dat de overheid daarin optreedt.

Meer tijd met je kinderen

We zorgen voor meer kinderopvang: 25.000 extra plaatsen. En we koppelen de prijs van die opvang aan het inkomen. Zo kunnen meer mensen gaan werken. Maar dat neemt niet weg dat ook werkende ouders wel eens bij hun kinderen willen zijn. Dat willen we makkelijker maken.

Zo hebben ouders het recht om bij hun zieke kind te zijn. Of kinderen bij hun zieke ouders. **sp.a** wil dat dit kan, ongehinderd door teveel praktische en administratieve belemmeringen en vooral zonder teveel financiële zorgen.

We willen ook ouderschapsverlof toegankelijker maken. Ten eerste door de vergoeding te verhogen tot 100 procent van het geplafonneerde loon.

Ten tweede willen we het ouderschapsverlof drastisch verlengen en het eerlijker verdelen over beide ouders. Dit kan door het vaderschapsverlof op te trekken tot 8 weken, naast 16 weken moederschapsrust en nog eens 8 weken die de ouders onderling vrij mogen verdelen.

Ook voor zelfstandigen willen we de moederschapsrust en het vaderschapsverlof uitbreiden. We kunnen de ouders garanderen dat ze vervanging krijgen, zodat hun zaak of praktisch blijft draaien.

De werkgever helpt

Ook de werkgever kan de combinatie tussen werk en gezin vergemakkelijken. We denken daarbij in de eerste plaats aan flexibelere werkvormen.

Voor veel bedienden en ambtenaren bieden de huidige technologische mogelijkheden

ongeevenaarde kansen. De tijd waarin ze hun werk enkel op kantoor konden doen, is voorbij. Internet, e-mail en andere communicatietoepassingen maken het perfect mogelijk hetzelfde werk (regelmatig) thuis te doen.

Ook aan mensen die wegens hun job op de werkvloer aanwezig moeten zijn (magaziniërs, kassiers,...), kunnen bedrijven heel wat meer flexibiliteit bieden. Denk aan schoolbelcontracten of een flexibele benadering van deeltijdse arbeid.

Daarnaast kunnen bedrijven meer en actiever investeren in hun werknemers, door gezinsvriendelijke diensten aan te bieden op het werk. Dit kan breder gaan dan kinderopvang op het werk. Denk aan een strijkdienst, een boodschappendienst, en dies meer. Bovendien kan dit tewerkstelling creëren in de sociale economie.

Werken als zelfstandige

De overheid maakt het werken als zelfstandige vaak onnodig moeilijk. Het is niet meer dan eerlijk dat we hen beter ondersteunen. Dat begint al bij het opstarten van de zaak. Starters in knelpuntberoepen voor zelfstandigen, zoals bakker en slager, willen we financieel extra ondersteunen.

We willen het systeem van unieke loketfuncties voor ondernemers, veralgemenen. Samen met een vereenvoudiging van de bestaande systemen, kan dit de toegang tot subsidies en premies vergemakkelijken.

We willen vergunningen automatisch toekennen en ze in sommige gevallen 'levenslang' maken. Aanvullend is er een privé-initiatief nodig dat de administratie van subsidies, premies, patenten en octrooien verzorgt.

Zelfstandige ondernemers ondervinden – ondanks aanpassingen in de regeling – nog steeds hinder bij openbare werken. De compensatie hiervoor mag geen doekje voor het bloeden zijn, maar moet het verschil maken.

Landbouwers kunnen ook zorgen voor landchapszorg, hoefveterisme, bosbouw, natuurzorg, erosiebestrijding en groene zorg. Uiteraard vergoeden we ze hiervoor.

Werken in de zorg

De maatregelen die we voorstellen voor werknemers, zijn ook van toepassing op het personeel in de zorgsector. Maar zij hebben ook specifieke noden. Hun zorg is ons welzijn en hun welzijn onze zorg.

We zullen extra investeren in de jobs van deze mensen. We kiezen voor extra onder-

steuning met permanente vorming en bijscholing. De leeftijdsgroep van 20 tot 35 jaar is in deze sector bijzonder zwaar belast omdat vooral zij moeten instaan voor de permanentie op de diensten. De werkdruk kan verminderen door te investeren in aanvullend personeel.

We willen de elders verworven vaardigheden van laaggeschoolden opwaarderen. Nu kan een werknemer met een A2-diploma die 20 jaar werkervaring heeft geen leidinggevende functie innemen door de diplomaveren. Dit getuigt niet van een rechtvaardig en efficiënt beleid. De ervaring die deze mensen hebben verworven, kan hun kansen geven op promotie en doorstroming op de arbeidsmarkt.

Werken bij de overheid

Heel wat van de initiatieven voor werknemers, zijn ook voor ambtenaren van belang. Als we een kwalitatieve overheid willen, dan kiezen we ook resoluut voor een kwalitatieve job voor wie bij de overheid werkt.

We zien de overheid niet als een tewerkstellingsmachine, maar als een dienstverlener. De uitdaging voor de toekomst is dan ook niet de vermindering van het aantal ambte-

naren, maar het behoud en de herwaardering van een goede publieke dienstverlening.

Het aanwerven en behouden van degelijk en gedreven personeel is niet eenvoudig. Al te vaak delft de overheid het onderspit ten opzichte van de privésector. Sommige functies bij lokale besturen raken moeilijk ingevuld. Daarom maken we van de overheid een goede werkgever.

Dat betekent: een goed loon, werkzekerheid en een goede combinatie van werk en gezin. Ook de mogelijkheid tot het volgen van opleidingen en de ontplooiing van creativiteit is belangrijk. Interim-arbeid kan enkel als allerlaatste optie en alleen mits een beter statuut voor de uitzendkracht.

Het verschil tussen contractuelen en statutairen willen we herbekijken. Een verschil in pensioen tussen beide statuten is niet eerlijk. Deze onrechtvaardigheid wil **sp.a** zo snel mogelijk wegwerken, via een tweede pensioenpijler voor de contractuelen.

Vlot naar het werk

Bijna de helft van de werknemers werkt op minder dan tien kilometer van huis. Anderen willen we belonen als ze hun bedrijfswagen minder gebruiken.

De minimale toegang tot het openbaar vervoer is dan natuurlijk een voorwaarde. Deze zogenaamde basismobiliteit hebben we de afgelopen jaren gerealiseerd. Nu leggen we de nadruk op woon-werkverkeer en op het aansluiten van de vervoersnetten.

We willen de overstap op het openbaar vervoer bevorderen met 'park and rides' en meer parkeerplaatsen aan stations. We leggen bijkomende carpoolparkings aan en promoten ze verder bij de bedrijven. Cambio en auto-delen willen we uitbreiden naar ieder stedelijk gebied in Vlaanderen.

De steden en voorsteden willen we ontsluiten met trams, trein-trams en snelbussen, op hun eigen rijstrook. In dat kader wil **sp.a** in de volgende legislatuur minstens één nieuwe tramlijn per provincie aanleggen.

Het autoverkeer zelf kan vlotter, door in heel Vlaanderen het dynamisch verkeersmanagement in te voeren. Het verkeerscentrum regelt daarbij de snelheden op de ringwegen en autosnelwegen volgens de drukte van het moment, duidt de alternatieve routes aan en helpt bij een snelle afhandeling bij ongevallen.

Een woning voor elk loon

Betaalbaar wonen is onze bekommernis. Of je nu veel of weinig verdient. Wie zijn job verliest, hoeft zich wat ons betreft geen zorgen te maken over huur of hypotheek.

Te veel mensen die in aanmerking komen voor een sociale woning staan eerst jaren op een wachtlijst. Intussen betalen ze te veel voor hun woning of wonen ze in slechte omstandigheden. Maar ook voor heel wat gezinnen met een middeninkomen hebben we oplossingen klaar die wonen goedkoper maken.

Het uitgangspunt is dat niemand meer dan 25 procent van zijn inkomen mag besteden aan een dak boven zijn hoofd. We zullen de bouw van extra sociale koop- en huurwoningen, die **sp.a** mee goedkeurde, de komende jaren dan ook voortzetten.

Ondanks die grote inspanningen, staan er nog altijd mensen in de kou die recht hebben op een sociale woning. Dankzij huursubsidies kunnen we deze mensen toch helpen. Een huursubsidie dekt het verschil tussen de huurprijs op de markt en de inkomensgerelateerde sociale huurprijs.

Een belangrijk onderdeel van de woonkosten zijn de gas en de stroom. We zetten dan ook ra-

dicaal in op andere, energiezuinigere manieren van bouwen en wonen. Investeren in energiezuinige woningen is goed voor de bouwsector, een van de motoren van onze economie. En we betalen deze investeringen niet met een algemene btw-verlaging, maar met gerichte, tijdelijke premies. Zo kunnen mensen meer bouwen en meer investeren in isolatie en renovatie.



Het gaat vooruit

Onze mobiliteit groeit. We zijn de laatste jaren veel mobiel geworden. We verplaatsen ons steeds meer, en we doen dat om verschillende goede redenen. Vlaams minister van Mobiliteit **Kathleen Van Brempt** blikt in het boekje 'Het gaat vooruit' terug op 5 jaar mobiliteitsbeleid.

In dit boekje vind je een overzicht van al onze realisaties op het terrein. Dit boekje gaat over fietspaden en flitspalen. Leren autorijden en autodelen. Vertrammen en sneltrammen. Fietsfonds en pendelfonds. Waterstofbus en schoolbus. Woon-werk- en woon-schoolverkeer.

Een mailtje naar info@s-p-a.be volstaat om het boekje op te vragen.



De ontspannen loopbaan

Een job kan je maar voldoening geven als je ook na de werkuren goed voelt. We willen iedereen genoeg ontspanning bieden in zijn vrije tijd.

Sport voor allen blijft onze opzet. In de eerste plaats voorzien we voldoende sportinfrastructuur. We investeren in sporthallen, zwembaden en andere sportmogelijkheden, dicht bij iedereen. Scholen willen we openstellen voor mensen uit de buurt. Sportclubs zijn voor ons de basis van het sportbeleid. We gaan vrijwilligers en trainers beter ondersteunen.

Verder heeft, in een eerlijke samenleving, iedereen toegang tot cultuur. Of het nu als kunstenaar is, of als toeschouwer. We bundelen daarom onze inspanningen om cultuur toegankelijk te maken, in een drempelplan.

Alleen door resoluut alle cultuurdrempels op te sporen en aan te pakken, kunnen we de deelname aan cultuur echt verhogen. Om de financiële drempel te verlagen, denken we aan een systeem van cultuurcheques of kortingskaarten, ook voor commerciële producties.



Een mooie oude dag

Hoe ouder we worden, hoe vaker we nood hebben aan extra zorg. Aan extra aandacht. En aan extra hulpverlening. **sp.a** wil ervoor zorgen dat niemand deze dingen ontbeert.

Zorg voor senioren

We leven steeds langer. Dat hebben we te danken aan een goede gezondheidspreventie. Maar iedereen wordt wel eens ziek. En dat moet, ook voor ouderen, betaalbaar blijven.

We hebben al gezorgd voor de maximumfactuur in de zorg. Samen met de zorgverzekering heeft die de zorg al goedkoper gemaakt. Maar andere kosten, zoals de stijgende supplementen in de ziekenhuizen en de opeenstapeling van kosten in de thuiszorg voor broze ouderen en chronisch zieken, dreigen op hun beurt voor onbetaalbare facturen te zorgen. Dat willen we voorkomen.

Recht op zorg mag niet langer afhangen van de aard van de aandoening, van de leeftijd of van de portemonnee. Vijfenzestigplussers moeten evenwaardige zorg en hulpmiddelen krijgen, aan dezelfde prijs. En voor wie te zwak wordt, willen we palliatieve zorgen voorzien. Die zijn geen alternatief voor euthanasie. Euthanasie en palliatieve zorgen kunnen aanvullen. We willen dus een recht op waardig sterven, ook in rusthuizen.

Maar in de eerste plaats willen we ouderen gezond houden. Lichaamsbeweging op maat van ouderen is belangrijk. Zij hebben ook recht op inspraak in het sportbeleid. Al kan sport voor ouderen heel breed geïnterpreteerd worden: voor sommigen volstaan oefeningen om meer te bewegen al.

Een woning voor senioren

Niet alle ouderen worden ziek of hulpbehoevend. We willen hen dan ook zo lang mogelijk thuis laten wonen. Natuurlijk moeten de woningen van ouderen van goede kwaliteit blijven: daarom pleiten we voor meer premies om woningen aan te passen aan de noden van ouderen.

Een woonzorgzone is een nieuwe oplossing om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Dat is een wijk of gemeente die is ingericht met speciale aandacht voor ouderen of mensen met een handicap. Het is geen

getto: een meerderheid van de bewoners van een woonzorgzone heeft geen zorg nodig.

We willen een gezonde mix van alle leeftijdsgroepen bij de toekenning van sociale woningen. Er zijn ook meer assistentiewoningen nodig.

Voldoende thuiszorg is een andere optie. We willen het dienstenaanbod voor ouderen verbeteren. Dat kan via de sociale economie.

En soms komen ouderen voor een kort verblijf in een rusthuis terecht. Voor zo'n verblijf is een hogere toelage nodig. In elk geval mag de factuur van het rusthuis nooit hoger zijn dan je pensioen.

Senioren en mobiliteit

Ouderen blijven graag op de been. Daarom willen we ervoor zorgen dat ze dat in de best mogelijke omstandigheden kunnen doen.

We kunnen zorgen voor een beter en frequenter openbaar vervoer dat beter toegankelijk is. Aan de haltes zetten we meer bushokjes, op de bus komen meer zitplaatsen. Aan goed onderhouden voetpaden vind je meer openbare toiletten en meer rustbanken.

Leeftijd mag geen bepalende rol spelen in het mogen besturen van een auto. We pleiten ook voor een leeftijdsneutrale en voor iedereen betaalbare autoverzekering.

Ouderen in de samenleving

Het leven eindigt niet bij je pensioen. Ouderen blijven integraal deel uit maken van het sociale leven.

Daarom willen we stimulansen voor een divers cultureel programma, dat rekening houdt met de diversiteit van de groep senioren. Ongeveer de helft van de senioren woont minstens één keer per jaar een cultureel evenement bij.

Daarom willen we leer- en trainingsmogelijkheden levenslang voorzien aan een aantrekkelijke prijs. Dat geldt ook voor allochtone ouderen.

Daarom is stereotypering in de media uit den boze. We willen ouderen voorstellen als actieve senioren die een levendig deel van de maatschappij zijn. We willen bijvoorbeeld meer aandacht en respect voor het engagement van ouderen in vrijwilligerswerk.

Werken na je 50ste

Het leven eindigt niet op je vijftigste. Er blijven steeds meer 50-plussers aan het werk. Toch bengelt Vlaanderen met 49 procent werkende 50-plussers aan de staart van het Europese peloton.

Dat terwijl 50-plussers een enorme kennis en ervaring hebben. We willen hen dan ook stimuleren om langer te werken en willen

dat ze een gelijke toegang hebben tot vacatures. Het wordt tijd dat de negatieve houding van werkgevers verdwijnt.

Het Expertisecentrum Leefijd en Werk kan daarbij helpen. Werkbare jobs en flexibele werkomstandigheden voor 50-plussers evenzeer. Indien nodig passen we de werkplaats aan. Vervroegd pensioen mag niet worden opgelegd.



Samenleving verbinden

We leven niet op een eiland. We staan allemaal met beide voeten in onze samenleving. Dat geldt des te meer voor een politieke partij.


Daarom maakt **sp.a** werk van een **netwerkp partij**: een platform waar progressieve mensen en ideeën elkaar vinden. We kiezen voor een maatschappelijk project dat steeds vooruit kijkt, maar niet vergeet achterom te kijken of iedereen wel mee is. Want de netwerkp partij is geen koel radarwerk, maar wil mensen verbinden en betrekken. Een houvast zijn in een steeds complexere samenleving.





Zorgen voor kwetsbare mensen

In een eerlijke samenleving is iedereen mee. Ook kwetsbare mensen, die een lager inkomen hebben, een minderheid vormen of een achterstand hebben opgelopen. Ook zorgbehoevende en zieke mensen. **sp.a** staat achter kwetsbare mensen en biedt ze een volwaardig leven. Naast de anderen.



Zorgen voor kansarmen, minderheden en mensen met een achterstand

Onderwijs voor alle kinderen

We willen dat het basisonderwijs gelijke kansen biedt aan iedereen en rekening houdt met de sociale achtergrondkenmerken van leerlingen.

We hebben hiervoor een fors uitgebouwd stelsel van schooltoelagen nodig. Maar wie het meest afhankelijk is van schooltoelagen, vraagt ze vaak niet aan. Daarom willen we dat de overheid die toelagen automatisch toekent.

Ondersteuning voor jeugd in moeilijkheden

We willen nieuwe instrumenten ontwikkelen om kinderen in kansarme gezinnen beter te ondersteunen. We besteden bijzondere aandacht aan het jeugdwerk dat zich richt op maatschappelijk kwetsbare en achtergestelde groepen.

Er is meer gezinsondersteunende hulpverlening nodig. Zo willen we veel meer investeren in pleeggezinnen en onthaalgezinnen. De hulpverlening mag niet abrupt stoppen op 18 jaar.

Scholing en werk voor anderstaligen

Wie niet goed Nederlands spreekt, verdient een kans. We helpen deze mensen aan het gemeenschapsleven deel te nemen. Het helpt bovendien bij het verhelpen van intercultureel wantrouwen.

We ondersteunen taalklasjes in peuter- en kleuteronderwijs en willen dat anderstalige ouders nauwer bij het onderwijs betrokken worden. We bieden bovendien taallessen aan anderstalige ouders van kinderen in het Nederlandstalig onderwijs.

Werkzoekenden met een andere moedertaal hebben recht op een snelle, intensieve en aangepaste cursus Nederlands. We willen de VDAB en de Huizen van het Nederlands een meer sturende rol geven in het oriënteren van wie een taal cursus volgt tijdens een verplicht traject naar werk. Analfabeten krijgen een cursus op maat.

Laaggeletterden en anderstaligen hebben vaak problemen om administratieve documenten te begrijpen. Daarom willen we in elk Sociaal Huis een laagdrempelig wabliëftloket.

Een huis voor ieder inkomen

Wonen is een onvervreemdbaar recht. Toch kunnen veel mensen geen eigen huis kopen of de huur niet betalen. **sp.a** stelt een aantal structurele maatregelen voor, die kopen en huren betaalbaar maken voor iedereen.

180.000 mensen huren momenteel op de private markt, maar komen, op basis van hun inkomen, eigenlijk in aanmerking voor een sociale woning. Vaak staan zij jaren op een wachtlijst. We zullen dan ook strikt toekijken op de bouw van 43.000 bijkomende sociale huurwoningen en 21.000 koopwoningen voor 2020.

Een deel van de nog beschikbare bouwgronden willen we behouden voor sociale huur- of koopwoningen of sociale kavels. De procedu-

res voor de bouw van sociale woningen worden het best eenvoudiger. De kostprijs van sociale woningen kan omlaag. Houtskeletbouw kan daartoe beter worden toegelaten. We willen dat sociale huisvestingsmaatschappijen ook budgetwoningen kunnen bouwen.

Tegelijk willen we huursubsidies invoeren. Sociaal verhuurkantoren krijgen een bijkomende opdracht om deze mogelijk te ma-

Een eerlijke samenleving



Vlaanderen met of zonder **sp.a**: het is een wereld van verschil. Het is een keuze voor een samenleving waarin mensen kunnen rekenen op zeker werk, op eerlijke prijzen en op een waardige oude dag. Wij hebben die keuze gemaakt. Die keuze noemen wij de eerlijke samenleving.

We hebben er een recept voor klaar. Het gaat om een samenleving die vooruit wil gaan, waarin we iedereen gelijke kansen geven, om zo hun eigen te keuzes kunnen maken. Maar ook om een samenleving waarin we voortdurend omkijken om te zien of iedereen nog wel mee is. We laten niemand achter. Nu niet. En niet in de toekomst. Onze keuzes gelden dus ook voor de toekomstige generaties.

ken. Eigenaars die zich houden aan richt-
huurprijzen en meestappen in het stelsel
van huursubsidies, kunnen van fiscale voor-
delen genieten. Sociale verhuurkantoren
kunnen ook een rol spelen in de renovatie
van de woningen.

Het is de bedoeling dat sociale en betaalbare
woningen ook ‘spaarhuisjes’ worden. Won-
nen in deze huizen mag een minimum aan
energie kosten. Daarom willen we dat soci-
ale huisvestingsmaatschappijen steeds meer
passiefwoningen in hun gamma opnemen.
De overheid kan ook investeren in de ver-
vanging van enkele beglazing of elektrische
verwarming in sociale woningen, zonder dat
de huurprijs stijgt. Wie de hypotheek of de
huur moeilijk kan betalen, krijgt een gratis
energiescan aangeboden.

Werken aan integratie

Hoewel het Vlaamse Gelijkekansen- en gelij-
kebehandelingsdecreet en het Evenredige Ar-
beidsparticipatiedecreet discriminatie verbie-
den, bestaan er nog altijd regels die kwetsbare
groepen benadelen.

We pleiten voor een duidelijk en actief non-
discriminatie- en gelijkekansenbeleid van
personen met een handicap. Voor hen willen
we een doorgedreven en integraal toeganke-
lijkheidsbeleid voeren.

Ook de strijd tegen discriminatie en voor ge-
lijke kansen van holebi's moet verder gaan.
Per provincie moet er een holebi-huis komen.

Allochtone jongeren, 50-plussers en men-
sen met een handicap worden stelselmatig
overgeslagen bij sollicitaties. Daarom willen
we investeren in de weerbaarheid van deze
mensen op de arbeidsmarkt. Dat kunnen
we doen door hen individueel naar een job
te begeleiden. We willen een langere en in-
tensieve begeleiding van werkzoekenden die
moeilijk een job vinden door mentale, medi-
sche of verslavingsproblemen. Intensieve be-
geleiding via jeugdwerkplannen kan heel wat
jonge allochtonen uit de werkloosheid halen.

We willen toezien op onbevooroordeelde
aanwerving via de meldpunten en via een
versterkte samenwerking tussen de Vlaamse
en de federale inspectie. We willen meer ef-
fectieve controlemechanismen die discrimi-
natie kunnen bewijzen.

Verder willen we blijven investeren in de
verspreiding van kennis over kansengroe-
pen. We willen een structurele subsidiëring
van verenigingen van kansengroepen, met
een duidelijke evaluatie. Er is ook onderzoek
nodig naar hoe we de aanwezigheid van kan-
sengroepen in Vlaamse advies- en bestuurs-
organen kunnen garanderen.

Tot slot willen we iedereen zoveel mogelijk kansen geven om over de drempels van het cultuuraanbod heen te stappen. Buurtwerk, lokale verenigingen en in het bijzonder deze van mensen in armoede kunnen helpen tegen vereenzaming en om mensen te begeleiden naar nieuwe ervaringen op cultureel vlak.

Zorgen voor wie het nodig heeft

Voor wie zorg vraagt, hebben we in Vlaanderen een sterk uitgebouwd vangnet. Dat willen we zo houden. We willen het zelfs nog verder uitbouwen. Op nog teveel punten loopt het mank en die willen we verbeteren.

Een aangepast onderwijs

We willen alle scholen aanpassen aan mensen met een handicap. De huidige structuur van het buitengewoon onderwijs is verouderd. We zorgen voor uitstekend buitengewoon onderwijs voor kinderen die het nodig hebben.

We zorgen ook voor inclusief onderwijs voor kinderen die dit, mits extra zorg, aankunnen. Hierbij houden we rekening met de draagkracht van scholen. We steunen nieuwe initiatieven, zoals het buddyproject, voor jongeren die extra ondersteuning nodig hebben. Verder willen we dat onderwijs ook voor hoogbegaafde kinderen uitdagend blijft.

Een zorg op ieders maat

Zorg op maat is cruciaal. We ijveren voor een zorgsector die mensen niet afschermt en betuttelt, maar kracht en zeggenschap geeft. Voor een degelijk gelijkekansenbeleid in de zorg. Voor genoeg zorg, betere zorg en betaalbare zorg.

Woon- en zorgkosten voor ouderen of mensen met een handicap willen we van elkaar scheiden. De zorgkosten vallen beter onder een maximumfactuur. Overal, dus ook in de residentiële opvang.

Investeren in de uitbreiding van het zorgaanbod is cruciaal. De wachttijden voor gepaste zorg gaan we inkorten en de regionale spreiding versterken. We willen de sturing door de zorgvrager versterken met het persoonlijk assistentiebudget, het persoonsgebonden budget en diverse vormen van zorg op maat.

Een aangepaste woning

Ook voor wie zorgbehoevend is, is wonen een basisrecht. Voor deze mensen, met vaak weinig financiële slagkracht, willen we extra inspanningen leveren.

Zo willen we woonzorgzones bouwen in elk dorp en elke wijk in Vlaanderen en Brussel. In deze zones willen we voetgangerscirkels stimuleren: veilige wandelroutes waarlangs zich winkels, bankjes en andere faciliteiten bevinden.

We willen dat een aantal minimumcriteria gelden zodat huizen ook voor mensen met fysieke beperkingen bewoonbaar zijn. We houden rekening met zorgnoden bij de ontwikkeling van dorpen, buurten en wijken.

Kleinschalig groepswoonen voor ouderen of mensen met een handicap beschouwen we een belangrijke sociale innovatie. We geloven in geïntegreerde woonvormen.

Een zorgcentrum in elke buurt

Van groot belang is dat ouderen en mensen met een handicap deel blijven uitmaken van de gemeenschap. Daarom willen we zorgverstrekking inbedden in elke buurt. Door woonzorgzones te maken, maar ook door in elke buurt een zorgcentrum op te richten.

Dat willen we doen door de Sociale Huizen tot de zorgcentra te maken van hun gemeente of stad. Een Sociaal Huis coördineert rusthuizen, kortverblijfmogelijkheden en dagverzorging en ondersteunt de vele infopunten.

Verder willen we in elke gemeente investeren in buurtactiviteiten en buurtprojecten.

Een betaalbare zorg voor iedereen

Meer dan de helft van de chronisch zieken, zorgbehoevende ouderen en personen met een handicap lopen maandelijks gebukt onder financiële zorgen. De combinatie van veel zorgkosten en een beperkt inkomen zorgt er vaak voor dat ze medische zorgen of een operatie uitstellen. Dat kan niet.

We willen dan ook dat de maximumfactuur in de thuiszorg er snel komt. Maar dat is pas een begin. We willen de zorgverzekering betalen uit de algemene middelen van de Vlaamse gemeenschap. De forfaitaire jaarlijkse bijdrage voor de zorgverzekering schaffen we af. In de prijs van de zorg kunnen we rekening houden met de draagkracht en het inkomen van mensen. De huidige gebruikersbijdragen in de gezinszorg willen we ook invoeren in de thuiszorg. De Vlaamse overheid zegt gebruikers vooraf hoeveel ze voor die thuiszorg zullen betalen.



Oprechte verontwaardiging

“Dat tart toch elk gevoel voor rechtvaardigheid”. Een commentaar die je nu vaak hoort. Helaas. Zo waren we allemaal verontwaardigd over de financiële bonussen in de banksector. Na al die jaren blijft verontwaardiging nog altijd de motor van de socialistische beweging. Samen willen we elke vorm van onrecht aanpakken. Zo bouwen we een eerlijke samenleving uit waarin iedereen gelijke kansen krijgt om zichzelf waar te maken.

We willen de automatische toekenning van sociale en fiscale voordelen voor alle recht-hebbenden. Het zijn vaak de meest kwetsbare groepen die hierover onvoldoende geïnformeerd zijn en geen aanvraag indienen.

Verder is er nood aan een Vlaams observatorium, dat de geldstromen in de zorgsector onderzoekt.

Aangepast vervoer

Ook wie aangepast vervoer nodig heeft, heeft recht op mobiliteit aan een betaalbare prijs via De Lijn. De toegankelijkheid van het openbaar vervoer moet verder verbeterd worden. We willen alternatieve vervoersmogelijkheden voor de minst mobilen. We onderzoeken hoe we vrijwilligers beter kunnen inschakelen in het optimaliseren van betaalbaar vervoer voor mensen met een verplaatsingsprobleem en een beperkt inkomen.

Een sociaal plan voor de geestelijke gezondheidszorg

Vijf procent van de Belgen is ooit opgenomen in een ziekenhuis door psychische problemen. In alle andere Europese landen is dit een à twee procent. Toch blijft geestelijke gezondheidszorg een taboe.

We willen de centra voor geestelijke gezondheidszorg dan ook uit de taboesfeer halen en toegankelijker maken. Gezinsbe-

geleiding wordt een vast onderdeel van de behandeling.

Voor kinderen en jongeren die psychische zorg nodig hebben, bieden we eindelijk gepaste zorg. Chronische psychiatrische patiënten willen we aan het werk helpen door hen onder te brengen in een pool waaruit bedrijven kunnen putten. Voor oudere psychiatrische patiënten willen we voldoende begeleiding, bijvoorbeeld in een woonzorgomgeving. Ernstig psychiatrische patiënten die niet zwaar zorgbehoevend zijn, kunnen aanspraak maken op de zorgverzekering.



Investeren in zorg is belangrijk. Maar ervoor zorgen dat mensen geen zorg nodig hebben, is net zo belangrijk. Vaak schieten campagnes om gezonder te gaan leven, hun doel voorbij.

Daarom staan we voor de erkenning van wijkgezondheidscentra, met expertise in buurtgerichte gezondheidspromotie en eerstelijnszorg. Professionele begeleiding van kansarme gezinnen is nodig om samen winkelen, koken en gezond en lekker eten aan te moedigen.

De Vlaamse overheid kan een vergoeding voorzien voor huisartsen die doelstellin-

gen realiseren op het vlak van bijvoorbeeld griepvaccinaties en uitstrijkjes. Voor jongeren werken we via medische schoolbegeleidingsdiensten.

We pleiten voor een aantal specifieke maatregelen die kinderen gezond houden. Zo gaan alle kinderen met de klas naar de dokter. Maar waarom niet naar de tandarts? De tandartsconsultatie voor kinderen kan deel uitmaken van het medisch onderzoek van de CLB's. Overgewicht, gebrek aan beweging en slechte voedingsgewoonten maken we bespreekbaar in de zorg, op school en in de samenleving.

Er is ook nood aan overheids campagnes voor screening en vaccinatie. Maar die mogen geen lege doos zijn. Zo willen we nieuwe samenwerkingsakkoorden voor preventieve maatregelen als darmkankerscreening. We willen ook een centraal registratiesysteem, in samenwerking met alle vaccinatoren. Het is verder nodig om gegevens van verschillende databanken voor kankerregistratie met elkaar te verbinden.

Aan wie toch ziek wordt, willen we een zeer brede eerstelijnszorg geven, waarin alle zorgverstrekkers een rol spelen. Dat begint bij opleiding. Die heeft het best meer aandacht voor interdisciplinair werken.



Een sociale staatshervorming

Een verdere staatshervorming is nodig, want zo'n staatshervorming is een middel om de sociale slagkracht van alle overheden te versterken. Nu zijn de bevoegdheden soms niet logisch georganiseerd, terwijl we er voor pleiten dat elk beleidsniveau zo goed mogelijk werkt en zijn verantwoordelijkheid opneemt. Want bij een goed werkende overheid doet iedereen zijn voordeel.

Door een sociale staatshervorming uit te voeren kan de federale staat een degelijke sociale bescherming aanbieden en kunnen de gewesten en gemeenschappen meer investeren in mensen, kennis en duurzame ontwikkeling.

Interesse om onze visie op de staatshervorming te leren kennen, stuur dan een mailtje naar info@s-p-a.be.



We steken energie in de toekomst

Er is wetenschappelijk bewijs dat ons klimaat ernstig ontregeld raakt. **sp.a** erkent de omvang van dit probleem en heeft oplossingen klaar. Geen lap-middelen, maar structurele oplossingen, die de samenleving van morgen mee vorm geven. Want alleen wie de toekomst mee vormt, hoeft ze niet te ondergaan.

Groene jobs zijn slimme jobs

Een goede oplossing voor de klimaatcrisis is een oplossing voor veel problemen. Als we investeren in duurzame energie, genezen we niet alleen de planeet. We kunnen ook jobs creëren. Meer jobs, duurzame jobs. De jobs van morgen.

Duurzame energie is dus niet alleen een antwoord op de ecologische crisis. Het is ook een antwoord op de economische crisis. Door nu slim te investeren in hernieuwbare energie, geven we de economie een flinke zet.

Bovendien kan Vlaanderen, dankzij deze investeringen, een technologische voorsprong nemen op andere regio's. Als we nu kiezen voor een moderne samenleving met nieuwe energievormen, kunnen we tot de top van Europa behoren.

Groene energie duurt langer

Een pasklaar antwoord op de klimaatcrisis bestaat niet. Er zijn verschillende mogelijkheden om duurzame energie te produceren. We kiezen het best de meest efficiënte en duurzame.

Kernenergie kan nooit een oplossing zijn. Radioactief afval blijft duizenden jaren gevaarlijk. Ook bij de ontginning en opwekking van uranium komen gevaarlijke stoffen vrij. **sp.a** blijft dus achter de geleidelijke sluiting van alle kerncentrales staan.

Er zijn betere opties. Opties die langer duren. We denken aan zon, water, warmtekracht en wind. Om altijd voldoende stroom te hebben, is het nodig verschillende van deze energiebronnen te combineren.

Voor warmtekrachtkoppeling, bijvoorbeeld, zijn er nog veel mogelijkheden. Daarbij wordt restwarmte niet meer door de schoor-

steen de lucht in gepompt, maar gebruikt als energiebron. Zo halen centrales een rendement tot 90 procent.

Zon en wind kunnen samen heel Europa van energie voorzien. Windenergie heeft op korte termijn het grootste potentieel. In het plan 'Windkracht 10' bundelde **sp.a** tien maatregelen voor meer windenergie. De Vlaamse regering heeft die intussen uitgevoerd. Maar er is nog veel werk. Vooral op zee. Daar willen we een groot windenergienet maken. Op lange termijn verwachten we dan weer veel van zonneënergie, vooral in Zuid-Europa.

Een Europees energiebeleid

sp.a ziet de klimaatcrisis als een globaal probleem. We vinden het dan ook onzinnig dat elke regio aan haar eigen oplossingen werkt. Een oplossing waaraan we allemaal samenwerken, is niet alleen goedkoper. Ze zal ook veel krachtiger zijn. Europa is dus het best geplaatst om de leiding te nemen.

De Noordzeering

Neem de Noordzeering. Dat is een voorbeeld van hoe een reusachtig elektriciteitsnet op de Noordzee er zou kunnen uitzien. Op dat net sluiten we verschillende parken van hernieuwbare energie aan.

Alle Noordzeelanden kunnen hieraan samenwerken, vanuit Europa. Dit plan vergt een grote investering. Het duurt 40 jaar om de ring te bouwen. Maar al over 20 jaar zal ze beginnen te renderen.

De Noordzeering zal altijd voldoende stroom leveren, omdat het altijd wel ergens hard genoeg waait. Ze is meer dan windmolens: er komen ook gebieden voor scheepvaart, recreatieparken en nieuwe ecologische zones. En ze maakt de Noordzeelanden, waaronder België, energieonafhankelijk in 2050.

Europees netwerk



De PES is de partij van de Europese Socialisten. In de PES komen alle socialisten, sociaal-democraten en progressieven uit de verschillende Europese lidstaten samen. Samen met onze zusterpartijen hebben we een dynamisch en ambitieus Europees programma geschreven.

— Meer info over ons Europees netwerk vind je op www.pes.org.

Interesse in ons Europees kiesprogramma? Vraag het op, stuur een mailtje naar info@s-p-a.be of bel ons op **02 552 02 00**.

Vervuilende vrachtwagens aanpakken

De slimme kilometerheffing is een ander voorbeeld van een oplossing op Europees niveau. Concreet kunnen de Europese lidstaten, dankzij **sp.a**, binnenkort milieukosten doorrekenen in de tol voor vrachtwagens. **sp.a** pleit voor de invoering van dit systeem in alle Europese lidstaten.

De opbrengsten van de slimme kilometerheffing worden geïnvesteerd in milieuvriendelijkere vrachtwagens, in spoorvervoer en in binnenvaart of in structurele maatregelen om de impact van het wegverkeer op de samenleving te verminderen. Vrachtwagens zullen dus betalen om lawaai, luchtvervuiling en files tegen te gaan.



Een plaatselijke oplossing

Elk z'n steentje

We mogen niet zeggen dat het klimaat ver van ons bed is. Dat Europa het wel zal oplossen. We kunnen met z'n allen kleine investeringen doen, die samen heel wat te weeg brengen. Als elk z'n steentje bijdraagt, kunnen we een dambreuk tegenhouden.

Zo is de meest milieuvriendelijke kilowatt nog steeds de kilowatt die we niet verbruiken. We verspillen met z'n allen te veel elektriciteit. Onze woningen behoren dan ook tot de slechtst geïsoleerde van Europa. Door van sociale en andere woningen spaarhuizen te maken, gaan we al veel minder verbruiken. Als we alle zichzelf terugverdienende investeringen zouden uitvoeren, zou België in 2020 19 procent minder elektriciteit verbruiken.

Groen van stad tot dorp

Ook steden en gemeenten kunnen hun steentje bijdragen. **sp.a** wil een ecologisch én economisch leefbare toekomst voor elke buurt. Zo brengen we de natuur dicht bij iedereen.

Op het platteland willen we zoveel mogelijk aaneengesloten terreinen van minimaal 50 hectaren een bestemming geven als natuurgebied. Daar kan de natuur zich ontwikkelen of herstellen. We willen landbouwers, milieu- en natuurverenigingen tot beheerders van het landschap promoveren.

In de stad zorgen we voor groene en blauwe vingers – natuur en waterlopen – die via gerenoveerde buitenwijken tot in het centrum reiken. We maken open ruimtes groen. Zo komt de natuur dichterbij. Want het milieu is geen ver-van-je-bedshow.



Onze hoofdstad, één stad, één visie

Op 7 juni kiezen we ook voor een nieuw Brussels parlement. **sp.a** heeft een boek vol ambities voor onze hoofdstad. Brussels minister **Pascal Smet** is ervan overtuigd dat de toekomst aan de steden is. Brussel is de tweede rijkste regio van Europa en de hoofdstad van Europa, maar ook een stad met geweldig veel uitsluiting. Is de toekomst voor Brussel dan wel zo geweldig?



Het antwoord op deze vraag hangt van ons af. Het is niet te laat om Brussel de ambitie te geven die het verdient, de droom die het kan uitdragen. Een eerlijke ambitie, een reële droom. Dat wil Pascal Smet ons meegeven in zijn boek.

Wil je ook wegdromen over onze ambities voor Brussel, mail naar **brussel@s-p-a.be**.



Grasmarkt 107/37
1000 Brussel
tel 02 552 02 20
info@s-p-a.be
www.s-p-a.be

Verantwoordelijke uitgever
Alain André

Opmaak en concept
sp.a grafische dienst

Foto's Reporters

Verkiezingsdrukwerk 07 06 2009

